

lig Fattighus, Fattiggaard og Arbeidsanstalt, altsaa Fattiggaard som Arbeidsanstalt, men ikke som Tvangsarbeidsanstalt, medens den, som omtales i § 32, absolut er en Tvangsarbeidsanstalt. Formodentlig er der nærmest tænkt paa vedkommende Amtsarbeidsanstalt; men der er dog vistnok nogen Mangel paa Konsekvens i Lovforslaget, forsaavidt som den under § 29 omtalte Anstalt under visse Vilkaar kan gaa over til at blive en Tvangsarbeidsanstalt, det tror jeg i alt Fald. Men iøvrigt skal jeg tillade mig at gøre opmærksom paa, at §§ 11, 32 og 43, som det ærede Medlem dvælede udførligt ved, ere Ord til andet optagne efter det Regjeringsforslag, der var fremlagt i 1874—75. — Der er et Spørgsmaal, der har vakt nogen Interesse, og som ganske naturligt har maattet gjøre det, og det er: Bestræbelsen for i en Fattiglov at skjelne mellem værdige og uværdige Trængende. Det tror jeg ikke en Fattiglov kan gjøre til Guldkommenhed. Den kan kun skjelne mellem Sygeunderstøttelse, foreløbig Understøttelse og det, man kalder fast Fattigunderstøttelse; men fordi Understøttelsen gaar over til at blive fast Fattigunderstøttelse med deraf flydende Virkninger, deraf følger jo ikke, at Vedkommende stemples som uværdig. Tværtimod, det er Noget, jeg altid har protesteret imod, naar jeg har haft Leilighed dertil. Vi have jo nemlig en Bestemmelse i Grundlovens § 84, og det er den, som maa begrunde det. Den siger tydeligt nok, at den, der faar Fattighjælp, vel maa underkaste sig visse Betingelser, men derfor ikke er uværdig. Det har ikke været Mening; det ligger i selve Redaktionen. Naar der er Tale om Valgretten, er det, det kommer an paa, om Vedkommende har økonomisk eller personlig Mündighed. Valgretten mistes jo ogsaa sin Valgret, og den, der flytter fra en Valgkreds til en anden, kan ogsaa miste sin Valgret, saa der altsaa ikke med Hensyn til Fortabelsen af Valgret vil være Tale om „værdig“ eller „uværdig“; men iøvrigt tror jeg, at det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (N. Andersen) har Ret i en Bemærkning, nemlig den, at Fattigvæsenet maa gaa ud fra, at Enhver, som nyder Fattighjælp, er værdig, og at det maa være Vedkommende selv, som fører sig over i de Uværdiges Klasse. Naturligvis maa Fattigvæsenet følge en saadan med Opmærksomhed og træffe Bestemmelser derimod. Jeg tror ikke, det kan lykkes ved Lovgivningsbestemmelser at sætte et saadant Skjel. En anden Sag er det, om man kunde komme til ved humane Love om fri Fattigforsørgelse, Sygekasser o. s. v. at stille Folk

saaledes, at man gav dem Leilighed til at undgaa nogenstunde at falde ind under de Uværdiges Klasse. Men som Lovgivningsbestemmelserne staa, kan man ikke vente igjennem Fattiglovgivningen at kunne træffe Bestemmelser, som gaa ud paa at træffe en saadan Adskillelse.

Forslagsstilleren (Thorup): Jeg skulde ikke have taget Ordet, dersom ikke det ærede Medlem for Veile Amts 5te Valgkreds (Bertelsen) havde udtalt sig saa skarpt, som han gjorde. Smidtertid tror jeg, at han noget har misforstaaet mig, men jeg skal ikke komme dybere ind derpaa, da flere ærede Talere have udtalt sig derom. Jeg tror, det ærede Medlem har glemt at læse § 30; der vilde han ellers se, at der ikke alene er foreslaaet Forsørgelsesanstalter, hvor gamle og svagelige Personer anbringes, som ikke kunne forsørge sig selv, men ligeledes, at Børn skulle saavidt muligt anbringes i Pleie hos paalidelige Pleieførelde, saa det forekommer mig, at det Forhold, som det ærede Medlem udtalte sig saa skarpt imod, slet ikke kommer frem ved Bestemmelserne i Lovforslaget. Jeg skal endvidere bemærke lige overfor det ærede Medlem, at man maa ikke glemme, at det ikke er nok at tale om at gjøre Noget for de Fattige, thi deraf kunne de ikke leve længe. Det, som det kommer an paa, er, at man har Evne og Villie til at gennemføre noget Godt for de Fattige, selv om man ikke kan faae Alt, og jeg vil spørge det ærede Medlem, om han nogen Steder i de civiliserede Stater i Europa kan finde en saa human Lovgivning som den, der skabes ved dette Lovforslag sammen med Hjælpekasser osv., som jo efter, hvad jeg har sagt, skulde staa i Forbindelse hermed. Det kan jo ikke hjælpe at tale om det alene, det vide vi; vi maa bygge paa, at vi kunne faae bedre bestaaende Tilstande og ikke paa blotte Talemaader. Vi maa se at faae gennemført Noget; vi have jo haft nok af Talemaader fra begge Sider i Rigsdagen, ogsaa her i Folkethinget. Store Ord og Følelser have vi haat Tilstrækkeligt af, men det er ikke nok; hvad det kommer an paa er at faae gennemført Noget. Jeg forstaaer ikke, hvorledes det ærede Medlem tænkte sig dette Forhold ordnet, naar han siger, at dersom den Fattige faar en Understøttelse, af udover 10 Kr., skal han finde sig i at de miste sin Frihed. Jeg gad nok vide, om der ikke er mange Familier der modtage 150 Kr., som kunne være mere værdige eller lige saa værdige som den, der modtager en Understøttelse af under 10 Kr.; der kan være mange saadanne fattige Familier med Børn, der kunne være